

РЕШЕНИЕ

№ 358

гр. София, 15.01.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 15 състав, в
публично заседание на 20.12.2012 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Полина Якимова

при участието на секретаря Ина Андонова, като разгледа дело номер **6811** по описа за **2012** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от АПК.

Б. С. С. - К. не е доволна от решение № РО 468 от 02.07.2012 г. на директора на Столично управление „Социално осигуряване” и от потвърденото с него разпореждане № О 21 999 82 0022907/ 06.06.2012 г., с което на основание чл. 40, ал. 3 КСО е отказано отпускане на обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване по болничен лист № 0468737, серия А - 2012.

В депозираната чрез решаващия орган на 06.07.2012 г. жалба Б. С. - К. оспорва констатацията на осигурителния орган, че е с непрекъсната неработоспособност, а счита, че се касае за временна такава с непрекъснато осигуряване от срочен трудов договор, последвано от самоосигуряване. След прекратяването на трудовия ѝ договор със 75 СОУ /във връзка с което е налице висящо съдебно производство/ С. – К. страда от заболявания, които не ѝ позволяват да упражнява професията си учител, но тя възстановила осигуряването си на свободна практика.

Искането до съда е за отмяна на решението.

Ответникът – директорът на Столично управление „Социално осигуряване”, чрез представител по пълномощие, счита жалбата за неоснователна, аргументирайки се подробно в писмено становище по съществото на спора.

От фактическа страна се установява:

Б. С. С. – К. е работила по трудово правоотношение в 75 – то ОУ „Т. К.” – [населено място], прекратено от работодателя, считано от 22.03.2012 г. /справка в информационната система на НОИ/. Жалбоподателката е представила в осигурителя

си първичен болничен лист за периода 22.03.2012 г. – 31.03.2012 г.; от 01.04.2012 г. до 04.04.2012 г., от 05.04.2012 г. до 15.04.2012 г. и болничен лист с продължение за времето от 15.04.2012 г. до 04.05.2012 г. След прекратяване на трудовия договор с цитираното училище С. – К. е декларирала започване на трудова дейност като самоосигуряващо се лице от 14.04.2012 г. – декларацията ѝ, че ще се осигурява за рисковете общо заболяване и майчинство е постъпила на СУСО на 21.04.2012 г.

Последвало издаване на болнични листове – продължение от 05.05.2012 г. – 24.05.2012 г.; от 25.05.2012 г. до 13.06.2012 г. и за периода 14.06.2012 г. – 03.07.2012 г. спрямо самоосигуряващата се с Булстат[ЕИК] жалбоподателка. С първия от тях, поради заболяването херпес зостер, на С. – К. е предписано домашно лечение за период от 20 дни. С разпореждане № О 21 999 82 00212907/ 06.06.2012 г. парично обезщетение за временна неработоспособност по този болничен лист е отказано на С. – К. по съображения, че към 22.03.2012 г. тя не подлежи на задължително осигуряване по реда на чл. 4 КСО, няма качеството осигурено лице по смисъла на § 1, т. 3 ДР КСО.

Недоволна от акта, С. – К. го оспорила пред директора на СУСО, който го потвърдил с решение № РО 468/ 02.07.2012 г.

Жалбата, въз основа на която е образувано делото, е депозирана чрез решаващия орган 4 дни по – късно и следователно е допустима.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Решение № РО 468/ 02.07.2012 г. е издадено от компетентен орган –директор на Столично управление „Социално осигуряване” пред който, като ръководител на териториално поделение на НОИ, се подават жалби срещу разпореждания по глава четвърта от КСО и който съгласно чл. 117, ал. 3 от кодекса се произнася с решение по тези жалби. Спазена е формата по чл. 117, ал. 5 от КСО вр. чл. 59 от АПК - съдържат се необходимите реквизити – наименование на органа, наименование на акта, адресат на акта, фактически и правни основания за издаването му, разпоредителна част, указания относно органа и срока за обжалване, дата на издаване и подпис на лицето, издало акта с посочване на длъжността му. Не са допуснати съществени нарушения на административно - производствените правила. Решението е издадено след надлежно сезиране, като са обсъдени доводите на оспорващата и доказателствата в преписката.

По делото са установени следните факти:

Трудовото правоотношение между жалбоподателката и 75 СОУ Т. К. С. е прекратено, считано от 22.03.2012 г. С постъпила на 21.04.2012 г. в СУСО декларация С. - К. е заявила започване на трудова дейност като самоосигуряващо се лице от 14.04.2012 г. Оспорващата е в трудоспособна възраст, спрямо нея е издаден по реда на Наредбата за медицинската експертиза болничен лист, с който е предписан, за заболяване „херпес зостер” домашен режим на лечение за 20 дни от 05.05.2012 г. до 25.05.2012 г., който не е оспорен и представлява действителен акт на медицинската експертиза – арг. чл. 113, ал. 4 ЗЗ. Съгласно § 1, т. 34 от ДР на Закона за здравето „временна неработоспособност” е състояние, при което осигуреното лице не може или е възпрепятствано да работи поради: остро, подостро или обострено хронично общо заболяване; злополука; професионална болест; лечение в чужбина; санаторно-курортно лечение; належащ медицински преглед или изследване и т.н.

Осигурено е това лице, по отношение на което е възникнало осигуряване, а осигуряването възниква от деня, в който лицето започва да упражнява трудова дейност на някое от основанията за задължително осигуряване по чл. 4 КСО.

Осигурителното правоотношение има вторичен характер и неговото възникване е обусловено от възникването, започването на изпълнението и съществуването на друго, първично правоотношение. В разглеждания случай считано от 22.03.2012 г. е прекратено трудовото правоотношение на С. – К. със 75 – то ОУ, която се намирала във временна неработоспособност към цитираната дата и насетне. Жалбоподателката претендира да е възникнало право на обезщетение за временна неработоспособност на основание заявеното пред органите по приходите и осигурителния орган качество самоосигуряващо се лице.

В законодателството няма легална дефиниция на понятието "упражняване на трудова дейност", нито уточняване в други разпоредби относно начина, по който следва да се определи момента на "започване упражняването на трудовата дейност". Няма съмнение, че за работещите по трудов договор/ служебно правоотношение това следва да е моментът, в който е започнало изпълнението на задълженията по трудовото/ служебното правоотношение, удостоверяващ се по правило с акт за встъпване в длъжност. Напротив, самоосигуряващото се лице съчетава две качества - на осигурител и на осигурен. Съгласно фикцията на чл. 1, ал. 5 от Наредбата за общественото осигуряване на самоосигуряващите се лица, българските граждани на работа в чужбина и морските лица за лица, упражняващи свободна професия и/или занаятчийска дейност по регистрация, се считат тези, които упражняват дейност като извършват професионална дейност на свой риск и за своя сметка - дейци на науката, културата, образованието, архитекти, икономисти, инженери, журналисти и други физически лица, упражняващи свободна професия, регистрирани с ЕИК по регистър БУЛСТАТ, извън тези по т. 1 и 2. Правопораждащ факт по отношение на задължението за осигуряване по наредбата е подаването на декларация – чл. 1, ал. 3, но от редакцията на нормата - употребата на изразите „започване”, „прекъсване”, „възобновяване” става ясно, че се визира ефективно осъществяване на трудова дейност, при все че става въпрос за дейност на свой риск /полагането на труда не обуславя възмездна реализация на резултатите му/. Меродавно е следователно започването да се упражнява трудова дейност, а цитираното обстоятелство е правопораждащо по отношение на осигуряването по смисъла на чл. 10 КСО. На понятието "осигурено лице" е дадено легално определение с допълнителната разпоредба на § 1, т. 3 КСО, която предписва, че "осигурено лице" (по смисъла на част първа на кодекса) е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и за което са внесени или дължими осигурителни вноски, а според изречение 2, лицето се смята за осигурено и през периодите по чл. 9, ал. 1, т. 1 – 3 и 5 КСО. Установената фикция с текста на изречение второ от цитирания параграф признава за осигурителен стаж, без да се правят осигурителни вноски, времето на платен и неплатен отпуск за отглеждане на малко дете (т. 1), на платените и неплатени отпуски за временна неработоспособност и за отпуск за бременност и раждане (т. 2) и неплатеният отпуск до 30 работни дни през една календарна година (т. 3) през което самоосигуряващите се лица, които се осигуряват за инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт и за общо заболяване и майчинство, са получавали парични обезщетения за временна неработоспособност, бременност и раждане и отглеждане на малко дете и периодите на временна неработоспособност, бременност и раждане и за отглеждане на малко дете, през които не са имали право на парично обезщетение. (т. 5). Тези изчерпателно изброени случаи пораждат същите осигурителноправни последици, както и

осигурителния стаж по чл. 9, ал. 1 КСО и представляват изключение от правилото на чл. 10 от КСО. Но временната неработоспособност, удостоверена с болничен лист № 0468737 не може да се отъждестви с ползване на отпуск след 22.03.2012 г. /датата на прекратяване на трудовото правоотношение/.

След като спрямо жалбоподателката не се установява кумулативното наличие на предпоставките по § 1, т. 3 КСО, тя не представлява осигурено лице по смисъла на нормата. Дори да се приеме, че предписаното от органа на медицинската експертиза домашно лечение не изключва полагане на труд като автор на произведение, то по делото не са посочени доказателства такъв да е осъществен.

По изложените съображения се налага изводът, че оспореният административен акт не страда от порока материална незаконосъобразност. Жалбата е неоснователна и следва да бъде отхвърлена. При този изход на спора само ответникът има право на разноски, но съдът не е властен да присъди такива при липса на заявено до края на устните състезания искане.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ оспорването на Б. С. С. - К. срещу решение № РО 468 от 02.07.2012 г. на директора на Столично управление „Социално осигуряване” и от потвърденото с него разпореждане № О 21 999 82 0022907/ 06.06.2012 г., с което на основание чл. 40, ал. 3 КСО е отказано отпускане на обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване по болничен лист № 0468737, серия А - 2012.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14-дневен срок от изпращането на преписи на страните.

СЪДИЯ :